

Directivas per l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra

Sa basond sin ils art. 39 e 98 lit. j da la lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun dals 21 da mars 2012 (lescha da scola) e sin l'art. 35 da l'ordinaziun tar la lescha da scola dals 25 da settember 2012 (ordinaziun da scola),

relaschadas dal departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient ils 9 da matg 2016

Art. 1

¹ Las directivas valan per scolaras e scolars da lingua estra dal stgalim primar e dal stgalim secundar I sco er confirm al senn per ils uffants da lingua estra dal stgalim da la scolina.

Princip

² L'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra sa drizza a scolaras e scolars, dals quals l'emprima lingua n'è betg identica cun la lingua da scola ed ils quals na pon betg suandar u pon suandar l'instrucziun mo cun difficultads pervia d'enconuschientschas manglusas da la lingua da scola.

³ L'instrucziun da promoziun garantescha che las scolaras ed ils scolars da lingua estra èn abels da suandar l'instrucziun en la classa regulara.

⁴ Sche la lingua da scola d'in purtader da scola è rumantsch, è la lingua d'instrucziun sin il stgalim secundar I en emprima lingia tudestg. Per garantir che las scolaras ed ils scolars da lingua estra da scolas rumantschas èn abels da suandar l'instrucziun, han ellas ed els il dretg d'ina instrucziun da promoziun en rumantsch ed en tudestg. L'instrucziun da promoziun en la lingua da scola rumantsch po vegnir frequentada a partir da la scolina, l'instrucziun da promoziun en la lingua d'instrucziun tudestg – sche necessari – a partir da la 3. classa primara. Questa regulaziun vala analogamain per scolas bilinguas (rumantsch-tudestg).

⁵ L'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra vegn dada da personas d'instrucziun tenor ils artitgels 56 ss. da la lescha da scola.

Art. 2

¹ Il purtader da scola infurmescha las personas cun la pussanza dals geniturs da las scolaras e dals scolars da lingua estra en moda adattada davart l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra.

Infurmaziun a las personas cun la pussanza dals geniturs

Art. 3

¹ Sclaras e scolars da lingua estra vegnan scolads da princip en la classa regulara.

Furmas da scolaziun

² L'instrucziun da promoziun vegn per regla dada en il lieu da scola ed en gruppas tenor l'artitgel 4 da questas directivas.

³ En cas da basegn po vegnir furmadas classas da scolarisaziun tenor l'artitgel 6 da questas directivas che vegnan manadas sco atgnas partiziuns.

Art. 4

¹ L'instrucziun da promoziun vegn dada en gruppas d'almain 5 scolaras e scolars per lieu da scola. Per motivs da la qualitat duai ina gruppa cumpigliar per regla maximalmain 9 scolaras e scolars.

Instrucziun da promoziun

² L'instrucziun da promoziun en gruppas da main che 5 scolaras e scolars per lieu da scola è mo admissa pervia d'in dumber pli pitschen d'uffants da lingua estra.

³ Ina gruppa po cumpigliar scolaras e scolars da differenta vegliadetgna.

Art. 5

¹ L'instrucziun da promoziun cumenza cur che la scolara u il scolar entra en la scola populara.

Cumenzament, durada e dimensiun da l'instrucziun da promoziun

² Davart la durada e davart la dimensiun da l'instrucziun da promoziun decida il purtader da scola en enclegientscha cun las persunas d'instrucziun en il rom da las prescripziuns da questas directives.

³ La dimensiun da l'instrucziun da promoziun dependa da las premissas da las scolaras e dals scolars. Sche l'instrucziun da promoziun cumenza sin il stgalim da la scolina, ston vegnir previsas maximalmain 2 uras per emna, sin il stgalim primar e sin il stgalim secundar l ston vegnir previsas maximalmain 10 lecziuns per emna.

⁴ Suenten 4 mais vegn il dumber dad uras resp. da lecziuns reducì pass per pass.

⁵ L'instrucziun da promoziun sto vegnir terminada il pli tard il segund onn d'instrucziun. Sche l'instrucziun da promoziun cumenza gia en scolina, po ella vegnir cuntinuada sche necessari fin en la 2. classa primara.

Art. 6

¹ L'instrucziun da promoziun en classas da scolarisaziun cumpiglia 3 fasas:

Classas da scolarisaziun

- a) Fasa intensiva A cun maximalmain 15 lecziuns en la classa da scolarisaziun. Durant l'ulteriur temp d'instrucziun frequentan las scolaras ed ils scolars l'instrucziun en la classa regulara resp. vegnan tgirads gratuitamain. La fasa A dura maximalmain 3 mais. Las scolaras ed ils scolars vegnan attribuids ad ina classa regulara il pli tard suenter che la fasa intensiva è terminada.
- b) Fasa d'integrasiun B cun maximalmain 10 lecziuns en la classa da scolarisaziun. Durant l'ulteriur temp d'instrucziun frequentan las scolaras ed ils scolars l'instrucziun en la classa regulara.
- c) Fasa da consolidaziun C cun maximalmain 4 lecziuns en la classa da scolarisaziun u en il rom da l'instrucziun en gruppas tenor l'artitgel 4. Durant l'ulteriur temp d'instrucziun frequentan las scolaras ed ils scolars l'instrucziun en la classa regulara.

² L'instrucziun da promoziun en las classas da scolarisaziun sto vegnir terminada il pli tard il 2. onn d'instrucziun.

³ Ina classa da scolarisaziun cumpiglia almain 5 e maximalmain 14 scolaras e scolars.

⁴ Ina classa da scolarisaziun po cumpigliar scolaras e scolars da differenta vegliadetgna.

Art. 7

¹ L'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra ha per regla lieu durant il temp d'instrucziun ordinari. L'urari sto vegnir concepì uschia che l'instrucziun da promoziun per las scolaras ed ils scolars da lingua estra ha lieu sche pussaivel il medem mument sco l'instrucziun linguistica en la classa regulara.

Concepziun da l'urari

Art. 8

¹ A purschidas per scolaras e per scolars da lingua estra paja il chantun ina contribuziun dad 85 francs per unitad d'instrucziun renconuschida e dada (art. 81 da la lescha da scola).

Contribuziuns

² L'uffizi controlla e renconuscha las unitads d'instrucziun e po preten-der dal purtader da scola sche necessari ulteriurs documents.

³ Per l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra na dastgan vegnir incassadas naginas contribuziuns da las personas cun la pussanza dals geniturs.

Art. 9

¹ Il rendaquint ed il pajament da las contribuziuns chantunalas vegnan fatgs per onn da scola en il rom dal rendaquint e dal pajament da las ulteriuras contribuziuns tenor la lescha da scola.

Rendaquint

² Ensemen cun il formular da dumonda inoltreschan ils purtaders da scola ina glista da las scolaras e dals scolars per lieu da scola tenor las prescripziuns da l'uffizi.

Art. 10

¹ Questas directives entran en vigur il 1. d'avust 2016.

Entrada en vigur

Disposiziun dal departament

Directivas per l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra

1. Remartgas generalas

La lescha davart las scolas popularas dal chantun Grischun dals 21 da mars 2012 (lescha da scola; DG 421.000) prevesa en l'art. 39 al. 1 ch'ils purtaders da scola ston metter a disposiziun purschidas supplementaras per scolaras e per scolars da lingua estra. Tge purschidas che duain vegnir offridas a las scolaras ed als scolars da lingua estra è l'object da questas directivas, per il relasch da las qualas è cumpetent il departament tenor l'art. 98 lit. j.

Las contribuziuns ch'il chantun paja a favur da purschidas per scolaras e scolars da lingua estra èn fixadas en l'art. 81 da la lescha da scola. Perquai che questa disposiziun è vegnida revedida en il rom da la refurma da la gulivaziun da finanzas, ston las directivas en discussiun vegnir adattadas.

2. Remartgas davart las singulas disposiziuns

Art. 1

Al. 1: Sco scolaras e scolars da lingua estra valan tut las scolaras e tut ils scolars che discurran in'otra lingua che quella ch'è la lingua da scola al lieu. Uschia è in uffant per exempel in uffant da lingua estra a Luzein, sch'el na discurra betg tudestg, a Ftan, sch'el na discurra betg rumantsch ed a Grono, sch'el na discurra betg talian.

Al. 3: La persuna d'instrucziun da la classa regulara resp. da la scolina è obligada da collavurar stretgamain cun la persuna d'instrucziun che dat l'instrucziun da promoziun per las scolaras ed ils scolars da lingua estra.

Al. 4: Questa disposiziun resguarda purtaders da scola cun rumantsch sco lingua da scola sco er scolas bilinguas (rumantsch-tudestg), en las qualas igl è necessari d'offrir ina instrucziun da promoziun en rumantsch sco er en tudestg per garantir che las

scolaras ed ils scolars da lingua estra possian suandar l'instrucziun en la classa regulara.

Al. 5: Per las personas d'instrucziun che dattan l'instrucziun da promoziun per las scolaras ed ils scolars da lingua estra valan las medemas disposiziuns da la lescha da scola sco per las ulteriuras personas d'instrucziun. Quai vala en spezial areguard las tariffas da salarisaziun minimalas.

Per las personas d'instrucziun da las scolaras e dals scolars da lingua estra vegnan vitiers – per cumplettar las lavurs da planisaziun e da realisaziun ordinarias – las suandantas incumbensas spezialas:

- collavuraziun cun la persona d'instrucziun da la classa regulara resp. da la scolina che sa referescha a l'uffant (p.ex. cun agid d'in carnet da lezias),
- elavuraziun e controlla regulara dals plans da promoziun individuals,
- discussiuns che sa refereschan al cas e collavuraziun cun la persona d'instrucziun da la classa regulara resp. da la scolina, cun expertas ed experts da la pedagogia curativa, cun terapeutas e terapeuts, cun cussegliastras e cussegliastrs da scola e d'educaziun ch'èn eventualmain participads, cun l'inspecturat da scola competent sco er cun las autoritads participadas.

Concernent ils contacts cun las personas cun la pussanza dals geniturs vegni renvià als servetschs da VERDI (servetsch d'intermediaziun da translaziuns interculturalas). VERDI intermediatescha entaifer 48 uras interpretas ed interprets per passa 40 linguas. Ils custs per il servetsch da translaziun van a donn e cust dal purtader da scola.

CULAV Integraziun Svizra orientala, Rorschacher Strasse 1, 9004 Son Gagl

telefon: 0848 28 33 90 (durant las uras da biro)

e-mail: verdi@verdi-ost.ch

internet: www.verdi-ost.ch

Art. 2

L'infurmaziun a las personas cun la pussanza dals geniturs davart l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra po vegnir dada dal purtader da scola, da la direcziun da la scola u da las personas d'instrucziun. Quai po vegnir fatg cun in'occurrenza d'infurmaziun, cun ina sairada da geniturs, cun ina brev d'orientaziun e.u.v.

Art. 6

Classas da scolarisaziun èn partiziuns che prendan si per in tschert temp scolaras e scolars novarrivads ch'èn da lingua estra e che preparan talas e tals sistematicamain per ina integraziun en la classa regulara. Tar l'instrucziun da promoziun en las classas da scolarisaziun vegnan differenziadas 3 fasas: la fasa intensiva A, la fasa d'integraziun B e la fasa da consolidaziun C, per las qualas è mintgamai fixà in dumber maximal da lecziuns tenor l'al. 1 lit. a fin c. Durant l'ulteriur temp d'instrucziun che surpassa il dumber da questas lecziuns frequentan las scolaras ed ils scolars l'instrucziun en la classa regulara u vegnan tgirads gratuitamain. Questa tgira po vegnir dada durant la fasa intensiva A, uscheditg che las enconuschientschas linguisticas na permettian anc betg da frequentar l'instrucziun en la classa regulara.

L'instrucziun en las classas da scolarisaziun sa basa uschè bain sco pussaivel sin il plan d'instrucziun da la scola populara. La finamira da l'instrucziun è quella d'integrar la scolara u il scolar uschè baud sco pussaivel en la classa regulara.

La grondezza maximala prevista d'ina classa da scolarisaziun correspunda a quella d'ina partiziun cun 5 u 6 classas dal stgalm primar tenor l'ordinaziun tar la lescha da scola dals 25 da settember 2012 (ordinaziun da scola; DG 421.010).

Art. 8

Al. 2: L'uffizi controlla e renconuscha las unitads d'instrucziun sin basa dals rendaquints che vegnan inoltrads dals purtaders da scola ensemen cun il formular da dumonda la fin da l'onn da scola. Ultra da quai fa l'uffizi mintga onn emprovas da controlla tar singuls purtaders da scola per guardar, sche las directivas tenor ils art. 4, 5 e 6 vegnan observadas. Per quest intent dumonda l'uffizi ulteriurs documents dals purtaders da scola pertutgads.

Art. 9

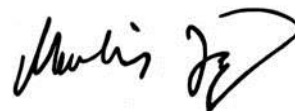
Al. 1: Ils rendaquints ston vegnir inoltrads a l'uffizi per la scola populara ed il sport sin il formular correspondent per ils 31. da fanadur da l'onn da scola respectiv. Il formular stat a disposiziun sin la pagina d'internet da l'uffizi e po vegnir chargià giu da là.

Al. 2: Ensemen cun in model dal formular per il rendaquint stat a disposiziun sin la pagina d'internet da l'uffizi in model da la glista da las scolaras e dals scolars e po vegnir chargià giu da là. Cun il lieu da scola è per regla manegiada la chasa da scola.

Sa basond sin ils art. 39, 81 e 98 lit. j da la lescha da scola

dispona il departament d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient:

1. Las directives per l'instrucziun da promoziun per scolaras e scolars da lingua estra vegnan relaschadas e remplazzan quellas dals 6 da zercladur 2013.
2. Communicaziun a: autoritads da scola e direcziuns da scola da las scolas popularas dal chantun Grischun; associaziun dals cussegls da scola dal Grischun (ACSG), signur Peter Reiser, president, Via Curtgin pign 7, 7031 Laax; federaziun da mainascolas dal Grischun (FMSG), signur Silvio Dietrich, Strada Curtgin 13, 7130 Glion; Magistraglia Grischun (LEGR), dunna Sandra Locher Benguerel, presidenta, Fondeiweg 2, 7000 Cuir; uffizi per la furmaziun professiunala; uffizi per la furmaziun media-superiura; finanzas e controlling DECA; uffizi per la scola populara ed il sport.

Martin Jäger, cusseglier guvernativ